

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 026335 21 Uvp
Banja Luka, 8.2.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi P. V. iz B. (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po Zajedničkoj advokatskoj kancelariji P. iz B., protiv rješenja broj: ... od 6.2.2020. godine Uprave ... (u daljem tekstu: tužena), u predmetu ispravke pogrešnog upisa posjednika u katastarskom operatu, odlučujući o zahtjevu zainteresovanog lica M. G. iz Š., zastupanog po punomoćniku J. T., advokatu iz B., za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 026335 20 U od 5.2.2021. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 8.2.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 026335 20 U od 5.2.2021. godine se preinačava na način da se tužba odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora i podnesenog odgovora na zahtjev.

Odbija se zahtjev zainteresovanog lica da mu tužilac nadoknadi troškove podnesenog zahtjeva u iznosu od 877,25 KM, kao neosnovan.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je, stavom 1. izreke, uvažena tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt tužene, kojim je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja Područne jedinice Š., broj: ... od 28.5.2019. godine. Tim rješenjem je odbijen zahtjev tužioca za ispravku upisa podataka na parceli broj 844, upisanoj u list nepokretnosti broj 135 K.O. Š., na ime zainteresovanog lica, M. G. iz Š. Stavom 2. izreke je obavezana tužena da tužiocu nadoknadi troškove spora u iznosu od 702,00 KM. Stavom 3. je odbijen zahtjev zainteresovanog lica za naknadu troškova upravnog spora.

Uvaženje tužbe je obrazloženo navodima nižestepenog suda da osporeni akt nije zakonit i pravilan. Sud je naveo da se iz provedenog postupka, koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja i osporenog akta, može utvrditi da tužena i njen prvostepeni organ nisu cijenili priložene dokaze tužioca, niti su po prijedlogu tužioca proveli vještačenje po vještaku geodetske struke, niti saslušali svjedoke i stranke, na koji način su povrijedili pravila postupka. Prvostepeni organ je učinio nepravilnosti tokom postupka, na način da je u zapisniku sa usmene rasprave od 4.3.2019. godine samo uopšteno naveo da je podnosilac

zahtjeva (tužilac) priložio devetnaest pisanih dokaza, ne navodeći pojedinačno koji su to dokazi, niti ih cijeneći, uz obrazloženje da izvođenje predloženih dokaza ne bi dovelo do drugačije odluke u predmetnoj upravnoj stvari, koji zaključak ponavlja i tužena u osporenom aktu. Iz obrazloženja prvostepenog rješenja i osporenog akta se može zaključiti da se isti zasnivaju samo na jednom dokazu, odnosno pravosnažnoj presudi Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu, predloženoj od strane zainteresovanog lica, što je suprotno obavezi organa uprave da cijene svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, te da daju valjane razloge zbog čega nisu cijenili sve predložene dokaze. Osnovano tužilac ističe da prvostepeni organ nije utvrdio pravni osnov upisa zainteresovanog lica na spornom dijelu parcele broj 844, jer je isto u PL broj 965 bilo upisano sa 170 m², ali je nakon postupka javnog izlaganja upisano u LN broj 135 K.O. Š., kao posjednik parcele broj 844, ukupne površine 408 m², pri čemu ni tužena nije obrazložila po kom osnovu je zainteresovanom licu povećana površina sa 170 m² na 408 m², a tužiocu smanjena površina njegovog zemljišta za tu razliku. Na taj način su organi uprave povrijedili odredbu člana 197. stava 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), a tužena i odredbu člana 230. stava 2. ZOUP.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude zainteresovano lice osporava njenu zakonitost, navodeći da nižestepeni sud nije potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, što je imalo za posljedicu povredu pravila postupka. Ističe da je presudom Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 11 0 U 017154 16 Uvp od 6.3.2019. godine, odbijen zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 017154 15 U od 27.4.2016. godine, čiji predmet je bio prijedlog tužioca podnesen 8.4.2015. godine za poništenje, odnosno ukidanje po pravu nadzora prvostepenih rješenja broj: ... od 13.3.1998. godine i broj: ... od 1.4.1998. godine Ministarstva ... kojima je zainteresovanom licu data urbanistička saglasnost i odobrenje za gradnju kuće na parceli broj 844, upisanoj u LN broj 135 K.O. Š.. Nesporna je činjenica da je zainteresovano lice na predmetnoj parceli izgradilo stambeno-poslovni objekat, koji nesmetano koristi. Navodi da je, suprotno navodima tužioca, Osnovni sud u Mrkonjić Gradu pravilno utvrdio pravni osnov upisa zainteresovanog lica na spornom dijelu nepokretnosti, zbog čega je i odbio zahtjev tužioca za utvrđivanje prava vlasništva, kao i zahtjev za predaju u posjed nepokretnosti. Ističe da u konkretnom slučaju nije u pitanju greška, nastala prilikom unošenja podataka u katastarski operat, nego se radi o imovinsko-pravnim odnosima, koje je riješio nadležni sud u parničnom postupku, a da tužilac sada kroz ispravku greške pokušava da ostvari pravo vlasništva, koje nije mogao da ostvari u redovnom sudskom postupku. Pravilno je tužena svoju odluku zasnovala na činjeničnom utvrđenju iz pravosnažnih sudskih odluka, te zaključila da izvođenje drugih dokaza nije potrebno, budući da je sporna činjenica, koja se ističe u zahtjevu, *res iudicata*. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači, na način da se tužba odbije, a tužilac obaveže da nadoknadi troškove sastava zahtjeva.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta.

Tužilac u odgovoru na zahtjev osporava navode zainteresovanog lica i ističe da je sud donio pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku. Ponavlja navode tužbe, ističući da su netačne tvrdnje zainteresovanog lica da je njegovo pravo vlasništva utvrđeno presudama na koje se poziva. Navedenim presudama nije utvrđeno pitanje vlasništva na spornom dijelu zemljišta, zbog čega je tužena nepravilno cijejala njihov značaj, te nije odgovorila šta je bio osnov upisa zainteresovanog lica, na koje pitanje je trebala odgovoriti u predmetnom postupku. Predlaže da se zahtjev odbije, a zainteresovano lice obaveže da tužiocu nadoknadi troškove postupka.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio, kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proističe da je tužilac dana 28.2.2012. godine prvostepenom organu tužene podnio zahtjev za ispravku posjednika u katastru nepokretnosti, u kome je naveo da je vlasnik i posjednik nepokretnosti upisanih u PL broj 550 K.O. Š., ukupne površine 475 m², koje je stekao na osnovu ugovora o kupoprodaji, te da je saznao da se na dijelu predmetnih nepokretnosti u površini od 246 m², neosnovano upisalo zainteresovano lice, zbog čega traži da se ispravi pogrešan upis posjednika na spornom dijelu nepokretnosti i da se kao posjednik upiše tužilac, sve prema PL broj 550 K.O. Š.. Povodom navedenog zahtjeva tužioca prvostepeni organ je održao više rasprava, a tokom postupka zainteresovano lice je dopisom od 10.12.2018. godine obavijestilo organ da je okončan sudski postupak, koji se vodio između njega i tužioca pred Osnovnim sudom u Mrkonjić Gradu, povodom zahtjeva tužioca za utvrđivanje prava vlasništva i posjeda na predmetnom zemljištu. Prvostepenim rješenjem je odbijen zahtjev, uz obrazloženje da je u postupku utvrđeno da su između tužioca i zainteresovanog lica vođeni sudski postupci, koji su za predmet imali isto sporno zemljište kao i predmetni upravni postupak, te da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu, broj: 75 0 P 000544 13 P 2 od 26.5.2015. godine odbijen zahtjev tužioca za utvrđivanje prava vlasništva i posjeda na dijelu parcele označene kao k.č. br. 844 K.O. Š., upisane u LN broj 135 K.O. Š., na ime zainteresovanog lica, zbog čega je istovjetan zahtjev tužioca u upravnom postupku neosnovan, pri čemu izvođenje predloženih dokaza ne bi moglo dovesti do drugačijeg odlučivanja u predmetnoj upravnoj stvari. Osporenim aktom, odbijajući žalbu tužioca, tuženi je prihvatio, kao valjane, razloge obrazloženja prvostepenog rješenja, ističući da pravosnažno činjenično utvrđenje iz navedene presude daje dovoljno razloga za donošenje odluke kojom se odbija zahtjev tužioca, te čini sve žalbene navode neosnovanim, posebno kod činjenice da je pravosnažnom sudskom odlukom utvrđeno da tužilac nije, po osnovu Ugovora o kupoprodaji broj: Ov-15194/7 od 11.10.2007. godine, stekao pravo vlasništva i posjeda na predmetnom dijelu nepokretnosti. Pobijanom presudom je tužba uvažena i osporeni akt poništen iz razloga koji su već navedeni.

Pobijana presuda nije pravilna i zakonita, kako to osnovano zainteresovano lice navodi u zahtjevu.

Odredbom člana 23. stava 5. Zakona o premjeru i katastru nepokretnosti („Službeni glasnik Republike“, broj: 34/06, 110/08 i 15/10), koju je u rješavanju predmetne upravne stvari primijenio prvostepeni organ, je propisano da se greške nastale u toku premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti ispravljaju po službenoj dužnosti o trošku Uprave.

Ova zakonska odredba se ne odnosi samo na tehničke greške, nego na sve greške, uključujući i pogrešan upis posjednika nepokretnosti, ali pod uslovom da se pouzdano utvrdi da je riječ o pogrešnom upisu, što u konkretnom postupku nije slučaj. Drugim riječima, za promjenu upisa posjednika po osnovu ispravke greške morao je postojati valjan pravni osnov, koji bi nesporno ukazivao da se radi o pogrešnom upisu, a što tužilac nije priložio uz zahtjev. Naprotiv, u postupku je utvrđeno činjenično stanje koje ukazuje da nije bilo osnova za upis tužioca kao posjednika na spornom dijelu nepokretnosti, jer je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu, broj: 75 0 P 000544 13 P 2 od 26.5.2015. godine utvrđeno da tužilac na istom nije stekao nikakva prava. Stoga osnovano zainteresovano lice u zahtjevu

navodi da u konkretnom slučaju nije u pitanju greška koja je nastala prilikom unosa podataka u katastarskom operatu, već da se radi o imovinsko-pravnim odnosima, koji su bili predmet navedenog parničnog postupka.

Nepравilan je zaključak nižestepenog suda da su prvostepeni organ tužene i tužena povrijedili pravila postupka, jer nisu cijenili priložene dokaze tužioca i nisu proveli vještačenje po vještaku geodetske struke. Suprotno zaključku suda, pravilan je stav prvostepenog organa, koji je podržala i tužena osporenim aktom, da izvođenje predloženih dokaza ne bi moglo dovesti do drugačijeg odlučivanja u predmetnoj upravnoj stvari, s obzirom da se u postupku odlučivalo o zahtjevu tužioca, koji je istovjetan zahtjevu postavljenom od strane tužioca u parnici, okončanoj pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu, broj: 75 0 P 000544 13 P 2 od 26.5.2015. godine. Tužilac je u navedenom sudskom postupku tražio da se utvrdi da je vlasnik i posjednik dijela parcele, označene kao k.č. broj 844, u površini od 238 m², sa kojim zahtjevom je odbijen. Imajući u vidu da su sve činjenice, relevantne za odluku po zahtjevu tužioca, razjašnjene i utvrđene u sudskom postupku, nije bilo razloga da organi uprave ponovo utvrđuju pravosnažno činjenično utvrđenje, kako je to pravilno obrazložila tužena osporenim aktom.

Stoga nije bilo osnova da se tužilac upiše kao posjednik na spornom dijelu nepokretnosti, odnosno da se udovolji zahtjevu tužioca za ispravku upisa posjednika, kako je to pravilno odlučeno prvostepenim rješenjem i osporenim aktom.

Kod takvog stanja stvari ovaj sud nalazi da su u pobijanoj presudi ostvareni razlozi iz člana 35. stava 2. ZUS, pa se zahtjev zainteresovanog lica uvažava na način određen u izreci ove presude, na osnovu odredaba člana 40. stavova 1. i 2. toga zakona, jer nisu ostvareni razlozi iz člana 10. ZUS za poništenje osporenog akta.

Odbijanje zahtjeva tužioca za naknadu troškova spora iz stava 2. presude se zasniva na odredbi člana 49. a) ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj:“ 58/03 - 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Kako je zahtjev zainteresovanog lica uvažen i pobijana presuda preinačena, tako da je tužba odbijena, to nije bilo osnova da se tužiocu odrede troškovi koje je povodom istog imao. Tužilac je odbijen i za naknadu troškova postupka za sastav odgovora na zahtjev, s obzirom da davanje odgovora na zahtjev nije obavezna radnja u upravnom sporu pa se ni naknada troškova za taj podnesak ne može smatrati opravdanom.

Zainteresovano lice je odbijeno sa zahtjevom za naknadu troškova upravnog spora, jer je odredbom člana. 49a. ZUS propisano da je stranka koja izgubi spor dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove spora, a stranke u upravnom sporu su tužilac i tužena strana, dok je zainteresovano lice treće lice, koje stupa u upravni spor nakon što tužilac podnese tužbu i pokrene upravni spor i ne smatra se direktnom strankom u upravnom sporu, pa bez obzira što je zahtjev zainteresovanog lica uvažen i presuda nižestepenog suda preinačena, to ovaj sud smatra da mu ne pripadaju troškovi upravnog spora, budući da su stranke u ovom upravnom sporu P. V., u svojstvu tužioca i Uprave ..., u svojstvu tužene, a samo stranka koja uspije u upravnom sporu ima pravo na naknadu troškova spora od stranke koja izgubi spor. Sud nije mogao obavezati tužioca na naknadu troškova spora, kako je to tražilo zainteresovano lice, jer upravni spor nije dvostranački postupak kao parnični postupak, već je to spor o zakonitosti upravnog akta, koji donosi organ vlasti ili drugi organ, ustanova ili preduzeće koje vrši javna ovlaštenja u ime organa javne vlasti i u tom postupku odlučuje o pravima i

obavezama fizičkih i pravnih lica i drugih stranaka. Ovdje podnosilac zahtjeva nastupa na strani tuženog organa, pa sud nije mogao ni tuženu obavezati na snošenje troškova spora, pogotovo što je odluka tužene bila pravilna i donijeta je u korist zainteresovanog lica.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić